

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1984-1985

12 JUNI 1985

NOTA

over de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap
inzake persoonsgebonden aangelegenheden

ONTWERP VAN RESOLUTIE

ingediend door de Vlaamse Executieve

VERSLAG

namens de Commissie ad hoc
uitgebracht door de heer P. Tant

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J. Pedé.

Vaste leden : de heren A. Bourgeois, C. De Clercq, H. Suykerbuyk,
P. Tant, G. Verhaegen, H. Weckx ;

de heren J. Pedé, E. Beysen, E. Flamant, F. Vermeiren ;

de heren H. Boel, L. Van den Bossche, J. Van Elewyck ;

de heren F. Baert, W. Peeters.

Plaatsvervangers :

de heer H. Deleeck, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heer A.
Deneir ;

de heren G. Anthuenis, O. Van den Broeck ;

de heren N. De Batselier, W. Seeuws ;

de heer V. Anciaux.

Zie :

312 (1984-1985)

— Nr. 1 : Nota

— Nr. 2 : Ontwerp van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie ad hoc voor de persoonsgebonden aangelegenheden opgericht bij beslissing van de openbare vergadering van de Vlaamse Raad van 2 mei 1985, hield haar installatievergadering op 2 mei 1985 onder het voorzitterschap van de heer J. Pede, Voorzitter van ambtswege. De heer G. Verhaegen werd benoemd tot eerste ondervoorzitter, de heer H. Boel tot tweede ondervoorzitter en de heer W. Peeters tot secretaris.

Op 14 mei 1985 besprak zij de nota over de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake persoonsgebonden aangelegenheden, het zogenaamd verslag Rimanque (Stuk 3 12 (1984-1985) — Nr. 1) en op 10 juni 1985 behandelde de Commissie het daarbij aansluitende ontwerp van resolutie dat ingediend werd door de Vlaamse Executieve (Stuk 3 12 (1984-1985) — Nr. 2).

1. Nota over de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake persoonsgebonden aangelegenheden

De heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, herinnerde eraan dat stuk 312 tot stand gekomen is bij beslissing van de Vlaamse Executieve d.d. 9 januari 1985. Deze beslissing werd genomen nadat in het Overlegcomité Regering-Executieven d.d. 8 januari 1985 geen overeenstemming kon bereikt worden betreffende de bevoegdheden van de Vlaamse Raad in verband met het ontwerp van decreet inzake bijzondere jeugdbijstand (Stuk 309 (1984-1985) — Nr. 1). Hierop besliste de Vlaamse Executieve tot de oprichting van een commissie van advies over depersoonsgebodenaangelegenheden. Deze commissie kreeg tot opdracht een deskundig advies uit te brengen over de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap in deze aangelegenheden. Bij de samenstelling van deze Commissie van advies heeft de Vlaamse Executieve zich laten leiden door twee elementen :

1. de deskundigheid van de personen die er deel van zouden uitmaken ;
2. het ideologisch evenwicht in haar samenstelling ; zo werd Professor K. Rimanque tot haar voorzitter benoemd en de professoren Herman Van Impe, Lieven Dupont en Leo Neels als leden.

De Vlaamse Executieve zou daarna aan de hand van het verslag Rimanque, alsmede aan de hand van de bespreking ervan in deze Commissie ad hoc, ontwerp-resoluties opstellen die zij dan bij de Vlaamse Raad zou indienen.

De Voorzitter van de Commissie ad hoc had professor K. Rimanque uitgenodigd om voor de commissieleden een samenvatting te geven van de hoofdgedachten van zijn rapport en om antwoord te geven op de vragen die de leden daaromtrent wilden stellen. Dit leidde tot een verrijkende gedachtenwisseling.

Een lid prees de maximale interpretatie die de nota aan de bevoegdheden van de Gemeenschap geeft en wees erop dat zij de belangrijkste verklaringen uit de parlementaire debatten die plaats hadden ten tijde van de bespreking van het ontwerp van bijzondere wet, naar voor heeft gehaald. Hij noemde het begrijpelijk dat men bij de interpretatie van teksten als deze uitgaat van de wil van de grondwetgever, en dat men zijn beoordeling van teksten steunt op wat binnen het kader van de Grondwet blijft. Enerzijds is er het feit dat een aantal artikelen

uit de Grondwet (zoals bijvoorbeeld artikel 23) in de loop van de jaren een andere toepassing kregen dan aanvankelijk was voorzien. Eenmaal gestemd, gaat een tekst zijn eigen leven leiden, onafhankelijk van de bedoeling die hem oorspronkelijk het bestaan gaf, maar gedetermineerd door de evoluerende maatschappelijke context. De vraag rijst of men op basis van deze algemeen aanvaarde theorie ook verder zou kunnen gaan dan thans in het Stuk 312 (1984-1985) — Nr. 1 is voorzien.

De heer K. Rimanque bevestigde in zijn antwoord het bestaan van deze evolutie en verwees, ter illustratie, naar de artikelen 23 en 78 van de Grondwet en artikel 1382 B.W. Zulke evolutie is normaal. Deze van de oorspronkelijke inzichten van de normsteller wegglijdende interpretatie is nochtans aan een dubbel voorbehoud verbonden. Het eerste is dat er een maatschappelijke evolutie moet zijn die tot de nieuwe interpretatie uitnodigt en die bovendien geen afbreuk mag doen aan de natuurlijke betekenis van de bewoordingen ; het is overigens in dit licht dat de ondertitel „Het enigmatisch woord”, voorkomend op blz. 5 van het Stuk 3 12-1, moet worden gezien. In casu dient opgemerkt dat het begrip „persoonsgebonden aangelegenheden” geen betekenis heeft in het algemeen taalgebruik. Voor een zinvolle interpretatie op een zo eerlijk en volledig mogelijke wijze, kan men zich dan ook enkel de vraag stellen wat de wil van de grondwetgever was. Een tweede voorbehoud is dat het grondwettelijk begrip „persoonsgebonden aangelegenheden” geen rechtstreekse en automatische toepassing kent en enkel werkzaam is door toewijzing van bevoegdheden in de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Uit de voorbereidende werkzaamheden van de grondwet en van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 blijkt overigens dat de tekst van artikel 5 van de bijzondere wet het begrip „persoonsgebonden aangelegenheden” niet volledig toedekt, maar ook, dat een verdere verruiming en uitbreiding van het begrip slechts mogelijk is langs een verruiming van de bijzondere wet zelf.

Een lid meende dat het begrip „persoonsgebonden aangelegenheden” tevens werd bedacht om toe te laten aan de Vlaamse Brusselaars zekere bevoegdheden toe te kennen die, zonder als gewestmaterie te kunnen worden aanzien, toch ook niet dienen te worden gerekend te ressorteren onder culturele aangelegenheden.

De heer K. Rimanque bevestigde dat dit zeker zo is vanaf de Egmont-Stuyvenberg-periode.

Een commissielid merkte op dat men, van dat standpunt uit vertrekkend, tot een paradox komt. De voorbereidingen voor het „Congres der Vlaamse Brusselaars”, dat in 1975 plaats had en waar dit begrip voor het eerst werd gelanceerd, zijn in 1973 van start gegaan. De deelnemers aan deze voorbereidingen hadden allen hun verhalen over de misstanden die er op Vlaams gebied in de Brusselse klinieken bestonden. Door de invoering van de persoonsgebonden aangelegenheden hoopen zij deze wantoestanden te verbeteren. Maar het uiteindelijke resultaat is dat deze persoonsgebonden aangelegenheden niet toegepast kunnen worden voor het doel waarvoor ze in het leven werden geroepen. Tot dit besluit komt men inderdaad bij de lectuur van de voorbereidende werkzaamheden. Om toch zover te komen had men de subnationaliteit moeten invoeren, maar zover wilde niemand gaan. Spreker trok vervolgens nog de aandacht op de adviezen L. 14.766/VR, L. 14.9 15/VR en L.15.030/VR van 20 juni 1984 van de Raad van State (Stukken 302 (1984-1985) — Nr. 1 en 309 (1984-1985) — Nr. 1) waaruit blijkt dat de persoonsgebonden aangelegenheden niet mogen worden beperkt tot aangelegenheden met een uitsluitend communicatief karakter ; maar, zo vroeg hij zich af, wat zijn ze dan wel ? Hij stelde vast dat positieve bepalingen ook in

het verslag Rimanque achterwege blijven.

Een ander lid wees erop dat in de periode waarin de term „persoonsgebonden aangelegenheden” tot stand kwam tevens vrij grondig werd nagedacht over de begrippen „welzijn”, „welzijnsbeleid” en „welzijnszorg”. Hij stelde zich de vraag of deze begrippen niet dienstig kunnen zijn om tot een meer adequate omschrijving te komen van de „persoonsgebonden aangelegenheden”. Tevens wou het lid weten of men in het kader van de voorbereiding van de staatshervorming van 1980 dit begrip eerder is gaan gebruiken als een verzamelwoord voor bepaalde bevoegdheden die men wou overhevelen dan wel, of men met dit begrip een begrenzing wou voorzien in de aan de Gemeenschappen opgedragen bevoegdheden. In dat laatste geval zou het begrip dus als een soort filter” moeten fungeren bij de inhoudelijk ke precisering van de materies die eronder ressorteren in de bijzondere wet.

Door een ander lid werd aangevoerd dat de oorspronkelijke bedoeling was een aantal materies aan de Gemeenschappen of gewesten toe te vertrouwen. Bijzondere problemen stelden zich echter wat Brussel betrof, waar men enerzijds over de mogelijkheid moest kunnen beschikken om iets te doen aan de taaldiscriminatie onder meer in de ziekenhuizen, echter zonder hierbij de weg op te gaan van een erkenning als volwaardig derde gewest. Het is in functie hiervan dat een term werd gezocht die weliswaar niet bestond in het gewone spraakgebruik, maar die als verzamelwoord dienstig kon zijn. Tegelijk wou men op die manier het probleem omzeilen van de subnationaliteit. Dat aan het begrip „persoonsgebonden aangelegen” geen „filterfunctie” moet worden toegekend moge ook blijken uit het feit dat de bijzondere wet tot hervorming der instellingen in ontwerp reeds geruime tijd bestond (Senaat, 434 (1979-1980) — Nr. 1), zodat men de term niet als werkdefinitie diende te hanteren bij het vastleggen van de vorm die de bijzondere wet uiteindelijk heeft aangenomen.

Een lid vond het nuttig dat men de wordingsgeschiedenis van het artikel 5 van de bijzondere wet heeft herhaald, en bevestigde dat er destijds geen sprake is geweest van „filters”. Men heeft wel een term gezocht die in antithese stond met de grondgebonden aangelegenheden. Een andere vraag is, in welke mate men in de wetten van 1980 tot hervorming der instellingen het evolutieve mag zien. Ofwel tracht men zover te gaan dat men de toegelaten grenzen overschrijdt, ofwel beperkt men zich tot de bewoordingen zoals ze er staan, waarbij echter een aanpassing mogelijk blijft. Hij had ook nog een paar vragen in verband met het Stuk 312 (1984-1985) — Nr. 1, namelijk :

1. bij de tekst : „Bij gebrek aan zulke bepaling zouden de decreten moeten aangevuld worden met wetten die door de nationale wetgever aangenomen worden en die alzo een toezicht op de Raden zou kunnen uitoefenen” (blz. 15, nr. 39, onderaan) wenst hij te vernemen of het hier gaat om decreten die, ter aanvulling, nog wetten vragen ;

2. bij de tekst : „Financiële tegemoetkomingen aan natuurlijke personen vallen dus onmiskenbaar buiten de bevoegdheid van de Gemeenschappen inzake persoonsgebonden aangelegenheden, wanneer zij het karakter vertonen van een sociale zekerheidsuitkering” (blz. 11, nr. 24, tweede kolom, tweede alinea) hoorde hij graag of deze stelling nog wel steun vindt in de voorbereidende werkzaamheden.

Een lid deed opmerken dat de uit het verslag Rimanque blijvende omschrijving van de „persoonsgebonden aangelegenheden” hier nogal arbitrair en politiek geïnspireerd voorkomt. Hij meent dat zulks bezwaarlijk door de grondwetgever kan gewild zijn. De omschrijving komt aan als een politiek compromis, waarvan het wettelijk substraat onduidelijk is.

In zijn antwoord op diverse tussenkomsten stelde de heer K. Rimanque dat het niet hoort om in het kader van de interpretatie de relevantie van de bewoordingen van de wet te betwisten, doch deze een zo juist mogelijke betekenis te geven. Het is de taak van de wetgevende macht maatschappelijk onbruikbaar geworden begrippen te vervangen of te schrappen. In verband met residuaire en toegewezen bevoegdheden staat men voor een interpretatie van de jurisprudentie van de Raad van State. „Residuaire” en „toegewezen” is een kwestie van formulering van bevoegdheden die echter geen gevolgen met zich brengt wat de voorrang van het ene gestelde lichaam of het andere betreft. In vele federale staten heeft deze techniek overigens geleid tot extensieve interpretatie van de toegewezen bevoegdheden.

Wat het „filterprobleem” betreft, merkt hij op dat de persoonsgebonden aangelegenheden niet bedoeld zijn geweest als een middel om aan de Gemeenschappen bevoegdheid te geven over de fundamentele subjectieve rechten van de burger ; de grondwetgever heeft kennelijk niet de wil gehad om te raken aan de eenheidsregels van het land. In die zin vormen de persoonsgebonden aangelegenheden dus een filter. Een begrip kent in de logica immers steeds externe grenzen. Zo vallen bijvoorbeeld de grote instellingen van het burgerlijk recht buiten de persoonsgebonden aangelegenheden, bijvoorbeeld de grondvoorwaarden voor het huwelijk, de adoptie. Wat daarover in de bijzondere wet zou staan, zou strijdig zijn met de grondwet. Ook het stelsel van de sociale zekerheid valt er buiten, met inbegrip van de vervangingsinkomens.

Spreeken over het begrip „persoonsgebonden aangelegenheden” als zijnde een verzamelwoord, is een gevaarlijk uitgangspunt. Dit kan bij interpretatie aanleiding geven tot een identiteit tussen het begrip en de eerste invulling ervan. Deze opvatting leidde tot een beperkende interpretatie van het begrip „culturele aangelegenheden” ten tijde van de Egmont-Stuyvenberg-periode.

Een lid vestigde er de aandacht op dat artikel 5 van de bijzondere wet een opsomming van de bevoegdheden inzake persoonsgebonden aangelegenheden geeft, en is van oordeel dat deze lijst er anders had kunnen uitzien zonder in strijd te zijn met artikel 59bis van de Grondwet. Huwelijk en adoptie hadden er wel kunnen instaan hoewel dit de bedoeling van de grondwetgever niet was ; maar de bedoelingen van de grondwetgever en de betekenis die hij aan zijn teksten en bepalingen geeft, blijven niet relevant op termijn. Spreker werd hierin bijgetreden door een ander lid dat ten titel van voorbeeld verwees naar de ontzetting uit de ouderlijke macht, waar talrijke overgangsvormen bestaan en men bijvoorbeeld met de ouders verder blijft werken ook na hun ontzetting. Bedoelde begeleiding van de ouders past perfect binnen de gegeven omschrijving van de persoonsgebonden aangelegenheden. Nochtans betreft het hier een aangelegenheid die bij uitstek door het burgerlijk recht wordt geregeld.

De heer K. Rimanque aanvaardde wel dat „persoonsgebonden” normen **incidenties** kunnen hebben op de uitoefening van burgerlijke rechten, doch niet dat zij bijvoorbeeld de gezinsordening zoals deze in het burgerlijk wetboek is neergelegd rechtstreeks tot voorwerp kunnen hebben.

Een lid stelt daartegenover dat tot nog toe ook vrij algemeen wordt aanvaard dat de sociale zekerheid tot de exclusieve bevoegdheid behoort van de nationale wetgever. Of een bepaalde voorziening of tegemoetkoming wordt gerekend te behoren tot de sociale zekerheid is echter vooral bepaald door historische omstandigheden. Moesten, wegens dezelfde omstandigheden, bijvoorbeeld de gezinsvergoedingen niet (meer) geacht worden te behoren tot de sociale, dan zouden de raden hiervoor (voortaan) bevoegd zijn.

De heer K. Rimanque was van oordeel dat men niet uit het oog mag verliezen dat men in de huidige conceptie van de staat niet heeft gewenst het stelsel van de sociale zekerheid aan de Gemeenschappen toe te vertrouwen. Hij verwees naar de uiteenzettingen die door de Eerste Minister, telkens na ieder belangrijk debat, werden gehouden, en waarin deze steeds opnieuw verklaarde dat er geen sprake van kan zijn dat onder meer de sociale zekerheid onder de persoonsgebonden aangelegenheden zou vallen. In dit tijdsgewricht, verklaarde de heer Rimanque, kan men daar moeilijk aan voorbij, maar hij aanvaardde wel dat dit in de toekomst kan evolueren.

Aangaande de kwestie of decreten door wetten moeten aangevuld worden, trok de heer K. Rimanque de aandacht op voetnoot 74 (Interventie van de heer André, Parlementaire Handelingen, Senaat, 1979-1980, 18 juli 1980, blz. 2191-2192) bij nummer 39 op blz. 15 van het Stuk 312 (1984-1985) — Nr. 1. Deze tekst verwijst naar de impliciete bevoegdheden van de Raden, voorzien in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Verder merkte de heer K. Rimanque op dat door eengewone wet datgene wat men de sociale zekerheid noemt, beperkt kan worden. Zou de wetgever tot afbouw van deze sociale zekerheid beslissen, dan moet men vaststellen dat bepaalde sectoren niet meer aan dat begrip beantwoorden. In die hypothese kan de bevoegdheid inzake bij stand aan gezinnen in een ander licht worden gelezen.

De heer K. Rimanque zei hierop dat allereerst nagezien moet worden of de aangelegenheid die men wil regelen binnen het raam van artikel 5 van de bijzondere wet en onder het begrip persoonsgebonden aangelegenheden valt. Het moet gaan om een sociale interactie die het welzijn van de mens in zijn persoonlijke leefwereld rechtstreeks beoogt.

Als slotbeschouwing moet gezegd worden dat de Commissie ad hoc eensgezind akkoord ging met de algemene gedachtingang en de besluiten van het verslag Rimanque.

II. Ontwerp van resolutie ingediend door de Vlaamse Executieve

In zijn toelichting stelde de Voorzitter van de Vlaamse Executieve dat de resolutie geen formeel juridische betekenis heeft, maar een politieke stellingname impliceert. Het woordje „eist” bij de aanvang van het beschikkend gedeelte van de voorgestelde resolutie zal echter wel zijn weerslag hebben op de wetgevende initiatieven van de nationale Minister van Justitie die deze resolutie niet zal kunnen negeren indien hij overlappingsen en tegenstrijdigheden op wetgevend vlak wil vermijden.

Hij besluit dat de goedkeuring van de voorgestelde resolutie door de Commissie en door de Vlaamse Raad wel een grote steun zou zijn voor de Executieve.

Een lid stelde voor met de resolutie ook het verslag Rimanque dat de aanleiding gaf tot het indienen van de resolutie, uitdrukkelijk goed te keuren. Het nut hiervan zal blijken bij latere besprekingen in het nationaal parlement als eventueel het verwijt zou gemaakt worden dat met de adviezen van de Raad van State in deze geen rekening werd gehouden. De referentie naar bespreking en goedkeuring van het verslag Rimanque maakt de Vlaamse Gemeenschap sterker in het debat.

Alhoewel de band tussen het verslag en de resolutie overduidelijk is, moest de Commissie toch ook vaststellen dat ner-

gens in de resolutie geschreven staat dat de Commissie akkoord gaat met het verslag Rimanque.

Om daaraan te verhelpen werd eerst de mogelijkheid overwogen om de belangrijkste elementen van het verslag Rimanque in de consideransen op te nemen. Als alternatief werd voorgesteld in de resolutie te schrijven dat het verslag Rimanque integrerend deel uitmaakt van de consideransen.

Dit laatste voorstel vond algemene instemming. Beslist werd de vierde overweging naar de zevende plaats te verschuiven, en een achtste toe te voegen luidend als volgt : „gelet op de hieraan gewijde bespreking in de Commissie en de daaruit blij kende eensgezindheid met de algemene gedachtengang en de conclusies van het verslag ;”

Met betrekking tot de oorspronkelijk vijfde, nu vierde, considerans, merkte een lid op dat algemene verklaringen dode teksten zijn. Het gaat in deze resolutie enkel om de persoonsgebonden materies. De Commissie beaamde dit en wijzigde daarom de ontwerptekst op volgende wijze : op de tweede regel werden tussen de woorden „om” en „de” de woorden „meer bepaald in de persoonsgebonden aangelegenheden” ingelast. Bovendien viel te noteren dat op dezelfde regel „bevoegdheden van de Gemeenschappen” dient gelezen te worden.

Ten slotte werd voorgesteld vóór de laatste alinea van de resolutie een alinea in te lassen die met de bewoordingen van punt 98 uit het nawoord van het verslag Rimanque, op een meer krachtige wijze afstand neemt van een politiek van bevoegdheids- en belangenconflicten. De Commissie onderschrijft volledig dat punt 98. Maar ze vond het voldoende dat op de eerste regel het woord „wenselijk” zou vervangen worden door „noodzakelijk”, en dat het woord „eventuele” zou geschrapt worden.

Over deze amenderingen heerste algemene instemming.

Om het onderscheid tussen de consideransen en het beschikkend gedeelte beter tot uiting te laten komen, werd afgesproken dat de streepjes vóór de consideransen zouden wegge laten worden.

Ter stemming gelegd werd de aldus geamendeerde en verbeterde tekst van de resolutie eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

De Verslaggever,

P. TANT

De Voorzitter,

J. PEDE

**TEKST VAN HET ONTWERP VAN RESOLUTIE
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**

De Vlaamse Raad,

gelet op de Grondwet, inzonderheid artikel 59bis, § 2bis ;

gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid artikel 5, dat de persoonsgebonden aangelegenheden vaststelt ;

gelet op de wet van 28 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut ;

gelet op de onbetwistbare wil van de bijzondere wetgever om meer bepaald in de persoonsgebonden aangelegenheden de bevoegdheden van de Gemeenschappen ruim, en de uitzonderingen hierop, voorbehouden aan de nationale overheid, beperkend te interpreteren ;

gelet op de wil van de wetgever om in de overgedragen aangelegenheden geen beleidsvacuüm of -overlappen te creëren, maar integendeel de Gemeenschappen een doelmatig beleid te laten voeren dat doeltreffende en maatschappelijk relevante gevolgen te weeg brengt ;

gelet op het feit dat de autonomie van de Gemeenschappen inzake persoonsgebonden aangelegenheden tot op heden slechts gedeeltelijk werd gerealiseerd ;

gelet op het verslag d.d. 22 maart 1985 van de Commissie van advies over de persoonsgebonden aangelegenheden, aan de Vlaamse Raad medegedeeld door de Voorzitter van de Vlaamse Executieve ;

gelet op de hieraan gewijde bespreking in de Commissie en de daaruit blijvende eensgezindheid met de algemene gedachtegang en de conclusies van het verslag ;

— eist dat prioritair volledige uitvoering wordt gegeven aan de bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, inzonderheid artikel 5, door

1. op korte termijn een oplossing uit te werken, met respect voor de volheid van de bevoegdheid van de Gemeenschappen, voor een aantal bevoegdheidsconflicten die sedert geruime tijd aanhangig zijn gemaakt bij het Overlegcomité Regering-Executieven. Voor de oplossing van deze bevoegdheidsconflicten dient uitgegaan van een niet-restrictieve interpretatie van het begrip „persoonsgebonden aangelegenheden” zoals gesteld in het verslag van de Commissie van advies. De overheveling naar de Gemeenschappen van de nodige financiële middelen, de instellingen en hun personeel, het personeel van de administratieve diensten en het patrimonium, die de essentiële instrumenten zijn voor het voeren van een eigen beleid, maakt integraal deel uit van deze oplossing ;

2. een permanent en constructief overleg te organiseren tussen de nationale overheid en de gemeenschapsoverheden, teneinde

a) de eigen bevoegdheden zo adequaat mogelijk aan bod te laten komen en elkaar beconcurrerende systemen ten aanzien van personen en instellingen te vermijden. Inzonderheid is dit overleg noodzakelijk in die gevallen waar de organieke wetgeving blijft ressorteren onder de nationale Regering ;

b) de mogelijkheid uit te sluiten dat de totale lasten van het voeren van een actief beleid uitsluitend door de Gemeen-

schappen zouden worden gedragen, terwijl de baten ervan enkel de nationale overheid ten goede zouden komen ;

— acht het noodzakelijk dat bij wijziging van de bevoegdheidsopdeling inzake persoonsgebonden aangelegenheden gewaakt wordt over de toewijzing van homogene bevoegdheidspakketten.
